

Työ- ja elinkeinoministeriön julkaisuja • Yritykset • 9/2017

Jakamistalous Suomessa 2016

Nykytila ja kasvunäkymät

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Jakamistalous Suomessa 2016

Nykytila ja kasvunäkymät

ISSN verkkojulkaisu 1797-3562

ISBN verkkojulkaisu 978-952-327-196-8

KUVAILEHTI

Julkaisija	Työ- ja elinkeinoministeriö Työelämä- ja markkinaosasto			Julkaisu-aika 10.2.2017
Tekijä(t)	PwC			
Julkaisun nimi	Jakamistalous Suomessa 2016 – Nykytila ja kasvunäkymät			
Julkaisusarjan nimi ja numero	Työ- ja elinkeinoministeriön julkaisuja TEM raportteja 9/2017			
Julkaisun teema	Yritykset			
Julkaisun osat/ kieliversiot				
Tiivistelmä	<p>PwC on työ- ja elinkeinoministeriön toimeksiannosta selvittänyt jakamistalouden nykytilaa Suomessa. Selvityksen tavoitteena on luoda kokonaiskuva jakamistalouden toimijoista, markkinoiden koosta ja alan kasvunäkymistä.</p> <p>Jakamistaloudella tarkoitetaan selvityksessä ilmiötä, jossa yksittäiset henkilöt tai muut toimijat, kuten mikroyrittäjät tai pienyritykset, jakavat vajaakäytöllä olevaa resurssia (esim. tuote, palvelu, aika tai osaaminen) digitaalisen alustan kautta. Selvityksen kohteet rajattiin pääasiallisesti vertaistointiaan (ns. peer-to-peer, P2P). Selvityksessä tunnistettiin 37 Suomessa toimivaa jakamistalouden alustatoimijaa, jotka voitiin jakaa viiteen päätoimintasektoriin: 1) majoitus ja tilat, 2) vertaisliikenne ja autonjako, 3) kotitalous- ja pientyöt, 4) ammatilliset palvelut ja 5) joukkorahoitus.</p> <p>PwC:n analyysin mukaan Suomen jakamistalousmarkkinoiden transaktioiden eli yksittäisten ostotapah- tumien kokonaisarvo oli vuonna 2016 hieman yli 100 milj. euroa. Suurimpia sektoreita olivat joukkorahoitus 65 %, majoitus ja tilat 19 % ja kotitalous ja pientyöt 14 %.</p> <p>Arvioitaessa jakamistalouden kasvupotentiaalia, jakamistaloustransaktioiden potentiaalinen kokonaisarvo ylittää PwC:n arvion mukaan Suomessa vuonna 2020 jo 1,3 mrd. euroon. Markkinoiden arvon arvioidaan siis yli kymmenkertaistuvan vuoteen 2020 mennessä. Vuonna 2020 suurimpia jakamistalouden sektoreita arvioidaan olevan joukkorahoitus 37 %, vertaisliikenne ja autojako 29 % ja kotitalous ja pientyöt –sektori 18 %.</p> <p>Selvityksen johtopäätöksinä todetaan, että jakamistalous voi saavuttaa pysyvän ja merkittävän jalansijan markkinoista uudenaikaisella toimintakulttuurillaan, jossa korostuvat palvelujen saavutettavuus, valinnan- vapaus, sosiaalisuus sekä resurssien hyötykäyttö. Euroopan jakamistalouden edelläkävijämaiden markkinoiden kehitys on osoittanut, että jakamistalouden kasvu on markkinoiden kypsyydessä varsin nopeaa. Muutaman seuraavan vuoden aikana Suomen ennustetaan kirivän Euroopan markkinoiden etumatkaa umpeen jakamistalousmarkkinoiden transaktioiden arvon jopa yli kaksinkertaistuuessa vuosit- tain.</p>			
Asiasanat	Jakamistalous, alustatalous.			
Asianumerot				
Rahoittaja/kustantaja	Työ- ja elinkeinoministeriö			
	ISSN (painettu)	ISBN (painettu)	ISSN (verkkojulkaisu) 1797-3562	ISBN (verkkojulkaisu) 978-952-327-196-8
	Sivumäärä 27	Kieli suomi	URN-tunnus* http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-327-196-8	
Julkaisujen myynti/ jakelu	Sähköinen versio: julkaisut.valtioneuvosto.fi Julkaisumyynti: julkaisutilaukset.valtioneuvosto.fi			

PRESENTATIONSBLAD

Utgivare	Arbets- och näringsministeriet Avdelningen för arbetslivs- och marknadsfrågor		Utgivningsdatum 10.2.2017	
Författare	PwC			
Publikationens namn	Delningsekonomi i Finland – Nuläge och tillväxtutsikter			
Publikationsseriens namn och nummer	Arbets- och näringsministeriets publikationer ANM rapporter 9/2017			
Publikationens tema	Företag			
Publikationens delar/ språkversioner				
Referat	<p>PwC har på uppdrag av arbets- och näringsministeriet utrett nuläget för delningsekonomin i Finland. Utredningen syftade till att skapa en helhetsbild av aktörerna, marknadens storlek och tillväxtutsikterna i branschen.</p> <p>Med delningsekonomi avses i denna utredning ett fenomen där privata personer eller andra aktörer, såsom mikroföretagare eller småföretag, delar på en resurs som underutnyttjas (t.ex. produkt, tjänst, tid eller kunskande) via en digital plattform. Föremålen för utredningen avgränsades huvudsakligen till kamratverksamhet (s.k. peer-to-peer-verksamhet, P2P). I en utredning identifierades 37 plattformsakörer inom delningsekonomi som var verksamma i Finland. Aktörerna kunde delas in i fem huvudsakliga verksamhetssektorer: 1) logi och lokaler, 2) samäkning och bildelning, 3) hushålls- och småarbeten, 4) yrkesmässiga tjänster och 5) gruppfinansiering.</p> <p>Enligt PwC:s analys var värdet av transaktioner, dvs. enskilda köptillfällen, på marknaden för delningsekonomi i Finland något över 100 miljoner euro år 2016. De största sektorerna var gruppfinansiering 65 %, logi och lokaler 19 % och hushåll och småarbeten 14 %.</p> <p>Vid en bedömning av tillväxtpotentialen för delningsekonomin kommer enligt PwC:s bedömning det potentiella totalvärdet av transaktioner inom delningsekonomin i Finland uppgå till så mycket som 1,3 miljarder euro år 2020. Det uppskattas alltså att marknadens värde mer än tiodubblas fram till år 2020. De största sektorerna inom delningsekonomin år 2020 uppskattas vara gruppfinansiering 37 %, samäkning och bildelning 29 % och hushåll och småarbeten 18 %.</p> <p>Som slutsatser av utredningen konstateras att när marknaden mognar kan delningsekonomin uppnå ett hållbart och betydande förfäste på marknaden genom sin verksamhetskultur av ny typ, där tillgången till tjänster, valfriheten, den sociala aspekten samt återvinningen av resurser framhävs. Utvecklingen i europeiska pionjärländer inom delningsekonomi har visat att det ofta sker en synnerligen snabb tillväxt i delningsekonomin när marknaden mognar. Det förutspås att marknaden för delningsekonomi i Finland efter några år har hunnit ikapp med marknaderna i Europa och att värdet av transaktioner rentav mer än fördubblas årligen.</p>			
Nyckelord	Delningsekonomi, plattformsekonomi			
Ärendenummer				
Finansiering/förläggare	Arbets- och näringsministeriet			
	ISSN (tryckt)	ISBN (tryckt)	ISSN (webbpublikation) 1797-3562	ISBN (webbpublikation) 978-952-327-196-8
	Sidantal 27	Språk finska	URN http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-327-196-8	
Beställningar/ distribution	Elektronisk version: julkaisut.valtioneuvosto.fi Beställningar: julkaisutilaukset.valtioneuvosto.fi			

DESCRIPTION

Published by	Ministry of Economic Affairs and Employment Labour and Trade Department		Date of publication 10 February 2017	
Authors	PwC			
Title of publication	Collaborative Economy in Finland –Current State and Outlook			
Series and publication number	Publications of the Ministry of Economic Affairs and Employment MEAE reports 9/2017			
Theme of publication	Enterprises			
Publication parts/ Language versions				
Abstract	<p>The Ministry of Employment and the Economy has commissioned PwC to review the current state of the collaborative economy in Finland. The objective of the review is to create a holistic picture of the players in the collaborative economy, the size of the market and the outlook for growth.</p> <p>In this review, the collaborative economy refers to phenomena where private individuals or other players such as micro-enterprises or small companies share under-utilised resources (for example, product, service, time or skill) via a digital platform. The subjects of the review were mainly restricted to peer-to-peer activities (P2P). In the review 37 platform operators in the collaborative economy were identified in Finland. The operators can be divided into five key sectors: 1) accommodation and facilities, 2) peer-to-peer transportation and car sharing, 3) small tasks and household services, 4) professional services and 5) collaborative finance.</p> <p>According to PwC's analysis, the value of transactions in Finland's collaborative market, in other words, the total value of individual purchase events, was a little over EUR 100 million in 2016. The largest sectors were collaborative finance at 65%, accommodation and space at 19% and small tasks and household services at 14%.</p> <p>As regards to the growth potential of the collaborative economy, PwC's estimate is that the potential total value of collaborative economy transactions in Finland will exceed EUR 1.3 billion in 2020. According to the estimate, the value of the markets will increase by over tenfold by 2020. It is estimated that the largest sectors in the collaborative economy will be collaborative finance at 37%, peer-to-peer transportation and car sharing at 29% and household services and small tasks at 18%.</p> <p>The conclusions of the review are that, as the market matures, the collaborative economy can achieve a permanent and sustainable foothold in the markets as a new kind of operating culture which emphasises the access to services, freedom of choice, sociability as well as the utilisation of resources. The development of the collaborative economy in the leading European countries shows that, as the market matures, the growth of the collaborative economy is often quite rapid. Over the next few years, it is forecast the Finnish collaborative economy market will catch up on the lead established by the European market as the transaction values more than double each year.</p>			
Keywords	Collaborative economy, platform economy			
Reference numbers				
Funded/Published by	Ministry of Economic Affairs and Employment			
	ISSN (print)	ISBN (print)	ISSN (electronic version) 1797-3562	ISBN (electronic version) 978-952-327-196-8
	Number of pages 27	Language Finnish	URN http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-327-196-8	
Sale/Distribution of publications	Electronic version: julkaisut.valtioneuvosto.fi Publication salens: julkaisutilaukset.valtioneuvosto.fi			

SISÄLLYS

1	Johdanto.....	7
2	Markkinaselvityksen kohteet ja rajaukset	7
3	Markkinaselvitys	8
3.1	Metodologia.....	8
3.1.1	Kirjallisuusselvitys.....	8
3.1.2	Sektori- ja toimijakartointi	8
3.1.3	Kysely.....	9
3.1.4	Markkinoiden koon ja kasvupotentiaalin arviointi.....	9
3.2	Markkinaselvityksen tulokset.....	10
3.2.1	Jakamistalouden tunnettuus ja osallistajat Suomessa ja Euroopassa.....	10
3.2.2	Jakamistalouden alustatoimijat ja näiden päätoimintasektorit	13
3.2.3	Kyselyyn vastanneiden jakamistalouden alustatoimijoiden näkemykset	14
3.2.3.1	Toiminnan kansainvälisyys.....	14
3.2.3.2	Rahoitus	14
3.2.3.3	Kehittämissuositukset	15
3.2.4	Jakamistalouteen osallistajat sekä markkinoiden koko ja kasvupotentiaali.....	16
3.2.4.1	Palveluntarjoajien ja palveluiden käyttäjien määrä	17
3.2.4.2	Markkinoiden koko ja kasvupotentiaali	18
3.2.4.3	Jakamistalouden palvelualueiden tuotot.....	21
4	Johtopäätökset	24
5	Lähteet	26
	Liite A.	28

1 Johdanto

PwC on työ- ja elinkeinoministeriön toimeksiannosta toteuttanut tämän selvityksen jakamistalouden nykytilasta Suomessa. Markkinaselvityksen tavoitteena on lisätä tietoutta jakamistaloudesta ja luoda kokonaiskuva alan toimijoista sekä markkinoiden koosta ja kasvunäkymistä.

Jakamistaloudella tarkoitetaan tässä selvityksessä ilmiötä, jossa yksittäiset henkilöt tai muut toimijat, kuten mikroyrittäjät tai pienyritykset, jakavat vajaakäytöllä olevaa resurssia (esim. tuote, palvelu, aika tai osaaminen) tarjoamalla sitä muiden käyttöön jonkin digitaalisen alustan kautta. Alustalla tarkoitetaan palvelua, jonka kautta resurssin omistava palveluntarjoaja ja palvelua etsivä loppukäyttäjä löytävät toisensa. Alustat toimivat välittäjinä ja saattavat yhteen palveluntarjoajat ja käyttäjät helpottaen näiden välisiä transaktioita. Transaktiolla tarkoitetaan käyttäjän ja palveluntarjoajan alustan kautta sopimaa yksittäistä vastineellista kauppaa tai vaihtoa.

Selvityksessä kartoitettiin jakamistaloutta seuraavista näkökulmista:

- Yleiskuva jakamistalouden toimintaympäristöistä
- Jakamistalouden tunnettuus ja suomalaisten kuluttajien osallistumisaktiivisuus jakamistaloustoimintaan
- Eri sektoreiden piirissä toimivat jakamistalousalustat
- Nykyisen markkinan koko ja kasvupotentiaali sektoreittain

Jakamistalouden nykytilaa selvitettiin jakamistalousalustatoimijoille suunnatulla kyselyllä, sekä vertaamalla Suomen markkinaa ja jakamistalouden osuutta siitä jakamistalouden viimeaikaiseen kehitykseen ja kasvuennusteisiin muissa EU-maissa.

2 Markkinaselvityksen kohteet ja rajaukset

Tässä selvityksessä jakamistalouden toimijat on jaoteltu viiteen avainsektoriin. Sektoreiden määrittely noudattaa aiemmassa Euroopan komission vuonna 2016 teettämässä Euroopan jakamistalous selvityksessä [1] määriteltyjä sektoreita, jotta markkinoiden vertailu kansainväliseen toimintaympäristöön olisi mahdollista:

- Majoitus ja tilavuokraus
- Vertaisliikenne ja autonjako
- Kotitalous- ja pienityöt
- Ammatilliset palvelut
- Joukkorahoitus

Näiltä viideltä markkinasektorilta tarkasteltiin sellaisia jakamistalouspalveluita, joissa resurssin tai kyvykkyyden tarjoaja ja toisaalta sen käyttäjä tai kuluttaja voivat kohdata toisensa digitaalisen alustan kautta. Selvityksen kohteet on rajattu pääasiallisesti vertaistoimintaan (ns. peer-to-peer -toiminta, P2P), jossa resurssit ovat useimmiten yksityishenkilön omistuksessa.

Joissakin tilanteissa on jouduttu tekemään rajanvetoa siitä, onko toimintamallissa kysymys jakamistaloudesta vai tavanomaisesta alustan kautta tapahtuvasta liiketoiminnasta. Suomessa esimerkiksi muutamat autonvuokrausyritykset ovat julkaisseet

digitaalisen alustan kautta toimivia autonjakopalveluita, joissa vuokrattavia autoja ei haeta yrityksen toimitiloista, vaan ne ovat saatavilla kadunvarsipysäköintipaikoilta nopeasti palvelun kautta. Tällaiset palvelut ovat kuitenkin käytännössä vain uudenlainen jakelumalli perinteiseen autonvuokraustoimintaan. Näin ollen perinteisen business-to-customer (B2C)-toiminnan uudenlainen alustoja hyödyntävä jakelukanava-toiminta on rajattu tämän selvityksen ulkopuolelle.

Toisaalta osa yrityksille ja yhteisölle mahdolliseksi tulleesta toiminnasta, kuten erilaisten erikoistilojen (taloyhtiöiden tilat, yritysten kokoustilat) vuokraaminen silloin kun ne eivät ole omistajien käytössä, on jakamistalouden kehityksen myötä syntynyt uudenlainen resurssien hukkakäyttöä poistava toimintatapa, jota nämä toimijat eivät ennen ole harjoittaneet. Tämän kaltaiset uudet toimintamallit on otettu mukaan tarkasteluun.

Toinen rajaus selvityksen kohteiden osalta on se, että tuotteen tai esineen omistusoikeus ei siirry transaktion yhteydessä tarjoajalta käyttäjälle. Tämä rajaa mm. kirpputori-toiminnan selvityksen kohteiden ulkopuolelle.

3 Markkinaselvitys

3.1 Metodologia

Selvitystyö koostui neljästä vaiheesta: 1) kirjallisuusselvityksestä, 2) sektori- ja toimijakartoituksesta, 3) toimijoille suunnatusta kyselystä sekä 4) markkinoiden koon ja kasvupotentiaalin euromääräisestä arvioinnista.

3.1.1 Kirjallisuusselvitys

Kirjallisuusselvityksessä kartoitettiin aiempia jakamistalouden aihepiiriin liittyviä selvityksiä sekä kuluttajatutkimuksia. Näiden pohjalta tunnistettiin alustavasti jakamistalouden toimintasektorit, selvitettiin yleiskuvaa jakamistaloudspalveluiden käytöstä ja käyttökokemuksesta Suomessa, ja kartoitettiin maakohtaista vertailudataa jakamistalouden nykytilanteesta, viime vuosien kehityksestä sekä tulevaisuuden kehitysarvioista muissa Euroopan maissa.

3.1.2 Sektori- ja toimijakartoitus

Sektori- ja toimijakartoituksessa tunnistettiin yli 80 erilaista yritystä, organisaatiota tai yhteisöä, joiden osallistumista jakamistalouteen Suomessa tarkasteltiin lähemmin. Osa toimijoista rajattiin selvityksen ulkopuolelle seuraavilla kriteereillä:

- toiminta ei täyttänyt tässä selvityksessä käytettyä jakamistalouden määritelmää (esimerkiksi pelkästään uusi jakelukanava perinteiselle B2C-toiminnalle tai käytetyn tavaran myyntipalvelu)
- ulkomainen toimija, jolla ei ole toimintaa Suomessa tai toiminta on kooltaan merkityksettömän pientä
- toiminnan katsottiin päättyneen
- toiminnasta ei löytynyt selkeää kuvausta tai toimijan yhteystietoja (esimerkiksi nettisivut eivät olleet aktiiviset tai nettisivuilla on vain ilmoitus tulevasta julkistuksesta)

Näiden poissulkukriteerien myötä selvityksen kohteiksi tunnistettiin 37 jakamistalous-toimijaa, jotka on listattu sektoreittain liitteessä A.

Sektorijaottelussa toimijat jaettiin edelleen palveluiden ja transaktioiden kohteiden mukaan hienojakoisempiin alasektoreihin. Tarkastelun edetessä kuitenkin huomattiin, että tarkastelua ei ollut tarkoituksenmukaista tehdä näin hienojakoisesti. Jotta sektorimäärittelyt eivät johtaisi yhden yksittäisen toimijan edustamiin sektoreihin, ja jotta markkinoiden vertailu kansainväliseen toimintaympäristöön olisi mahdollista, päädyttiin lopulta sektorijakoon, joka noudattaa aiemmassa Euroopan laajuisessa selvityksessä määritellyjä sektoreita.

3.1.3 Kysely

Tunnistettuja alustatoimijoita lähestyttiin kyselyllä, jossa toimijoilta kysyttiin perustietoja organisaatiosta (perustamisvuosi, henkilöstön määrä), talousluvuista 2015 (liikevaihto ja liikevoitto) sekä arvioita ja ennusteita talousluvuista vuosille 2016, 2017 ja 2020, sekä tunnuslukuja ja tietoja toiminnasta (käyttäjien ja palveluntarjoajien lukumäärät, tyypillisin transaktio, transaktioiden lukumäärä ja arvo, transaktioista alustalle syntyneet tuotot, kerätty ja haettava rahoitus). Lisäksi toimijoita pyydettiin kertomaan vapaasti näkemyksiään ja ideoitaan Suomen jakamistalouden toimintaympäristön kehittämisestä. Kysely toteutettiin 1.–15.12.2016 välisenä aikana.

3.1.4 Markkinoiden koon ja kasvupotentiaalin arviointi

Suomen jakamistalousmarkkinoiden kokoa ja kasvupotentiaalia arvioitaessa hyödynnettiin tunnistettujen alustatoimijoiden julkisesti saatavilla olevia taloustietoja, kyselyyn vastanneiden alustatoimijoiden itse antamia tietoja, Tilastokeskuksen tietokannoista haettuja TOL 2008 -toimialaluokituksen perustuvia markkinasektoreiden kokotietoja sekä eurooppalaisten vertailumaiden jakamistaloustoiminnan viimeaikaisista kehitystä, nykytilaa ja kehitysnäkymiä koskevia tietoja. Lisäksi erityisesti kansainvälisten toimijoiden kohdalla hyödynnettiin ulkopuolisista selvityksistä, kuluttajatutkimuksista ja markkina-analyyseistä sekä uutislähteistä kerättyjä tietoja ja arvioita.

Kerättyistä tiedoista muodostettiin eri lähteisiin perustuvat arviot nykyisestä ja tulevaisuuden potentiaalisesta markkinoiden koosta, ja näitä arvioita verrattiin toisiinsa. Johtuen sektorikohtaisten tietolähteiden rajaustarkkuudesta ja kyselyssä saatujen havaintomäärien suuresta vaihtelusta, joissain tapauksissa eri lähteistä saadut luvut erosivat merkittävästi toisistaan. Näissä tapauksissa eri lähteiden uskottavuutta ja lukujen realismia arvioitiin mm. sektoriasiantuntijoita konsultoimalla. Selvityksessä esitetyt arviot ja -ennusteet on muodostettu luotettavimpia lähteitä painottamalla.

Selvityksen tuloksia tarkasteltaessa on tärkeää huomioida, että jakamistalousilmiön nopean kehityksen ja toimijoiden lyhyen toimintahistorian johdosta arviot perustuvat monessa tapauksessa hyvin pieneen määrään havaintoja ja siksi niihin liittyy merkittäviä epävarmuustekijöitä.

Kasvuennusteiden laatimisen yhteydessä on tarkasteltu maita, joissa jakamistalouden markkinat ovat selvästi kehittyneemmät ja jakamistalouden toiminta laajempaa kuin Suomessa. Esimerkiksi Iso-Britannian voidaan arvioida olevan muutaman vuoden Suomea edellä jakamistalouden markkinoiden kehittämisessä. Näin ollen sektori-kohtaisissa kasvuennusteissa on otettu huomioon jakamistalouskulttuuriltaan kypsimpien markkinoiden kehityskulku, johon Suomen markkinapotentiaaliennusteet osaltaan perustuvat.

Selvityksen talouslukuihin tulee suhtautua suuntaa-antavina ja huomioida markkinoiden kehitykseen liittyvä epävarmuus erityisesti johtuen siitä, että ilmiö on vielä erittäin tuore ja toimijoiden toiminta on käynnistynyt pääosin muutaman viime vuoden ja osassa tapauksista vasta vuoden 2016 aikana.

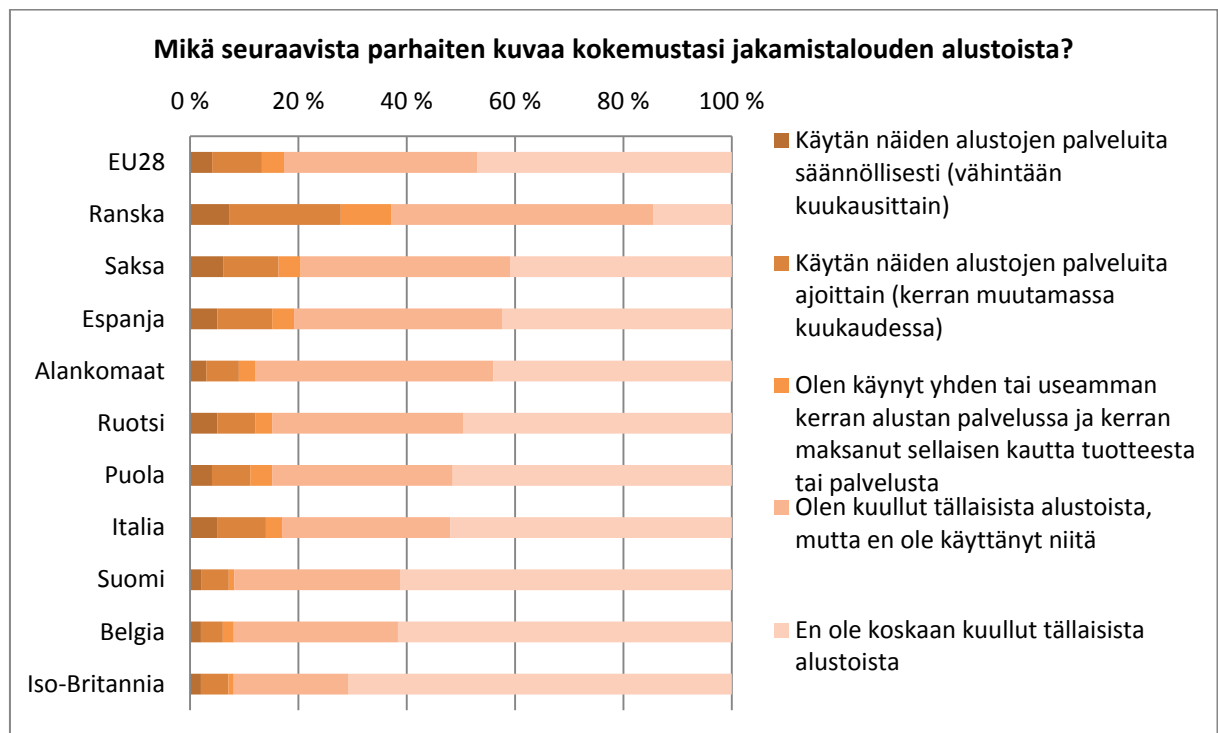
3.2 Markkinaselvityksen tulokset

3.2.1 Jakamistalouden tunnettuus ja osallistujat Suomessa ja Euroopassa

Euroopan komissio teetti vuonna 2016 EU:n laajuisen kuluttajakyselyn [3], jolla selvitettiin kansalaisten suhtautumista, asenteita ja osallistumista jakamistalouteen (engl. collaborative economy). Kyselyn otos oli noin 500 henkilöä jokaisesta maasta. Eurobarometer -kuluttajakyselyn tuloksia esitellään kuvioissa 1-4.

Eurooppalaisiin vertailumaihin verrattuna suomalaisten käyttökokemus jakamistalouden palveluista on vielä suhteellisen pientä. Eurobarometer -kuluttajakyselyn tulosten perusteella vain noin 8 % suomalaisista on vähintään kerran käyttänyt jakamistaloustalustojen palveluja. Lisäksi noin 30 % väestöstä on tietoisia jakamistalouden alustoista, mutta ei ole käyttänyt niiden palveluja (ks. kuvio 1).

Kuvio 1. Kokemus jakamistalouden alustoista Suomessa ja Euroopassa

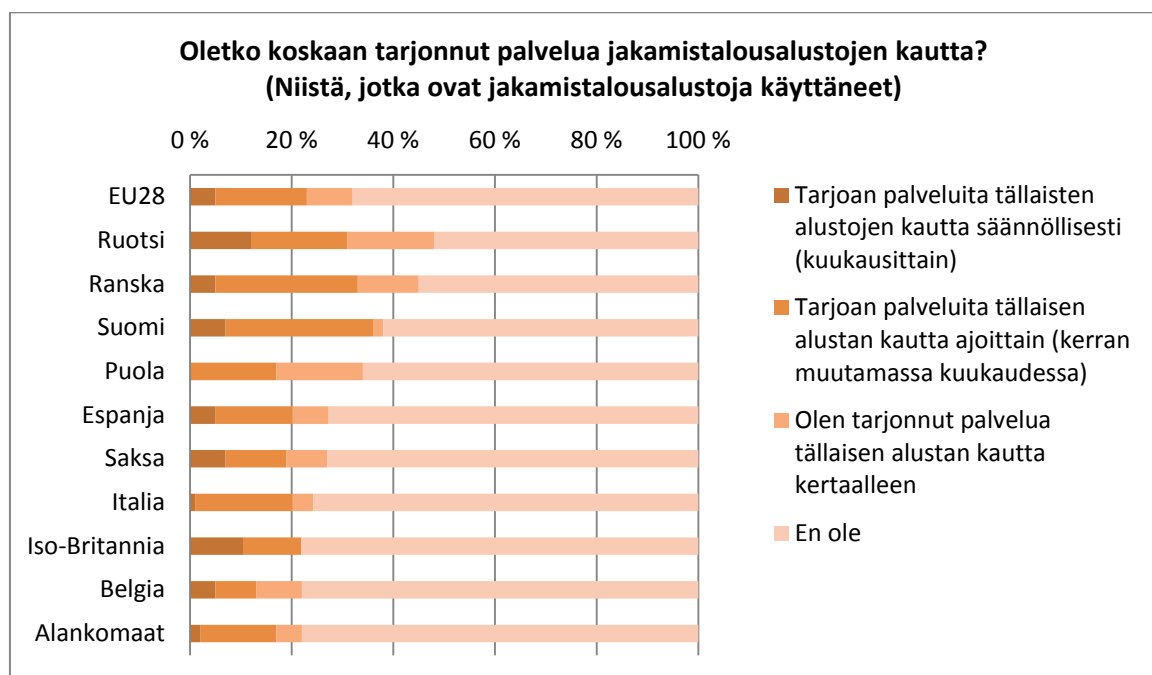

Lähde: Flash Eurobarometer 438 – The use of collaborative platforms [3]

Koko EU:n tasolla jo lähes 20 % väestöstä on osallistunut jakamistaloustoimintaan, ja lisäksi 35 % on ilmiöstä tietoisia. EU-maista Ranska erottautuu selkeänä jakamistalouden edelläkävijämaana, jossa yli neljäsosa väestöstä on käyttänyt palveluja toistuvasti ja miltei yhdeksän kymmenestä ranskalaisesta on vähintään kuullut jakamistaloudesta. Jakamistalouden tunnettuus ja osallistuminen on Ranskan jälkeen suurinta Saksassa, Espanjassa ja Alankomaissa.

Eurobarometer -kyselyssä kysyttiin erikseen myös sitä, kuinka moni kuluttaja on itse tarjonnut jakamistalouden palveluja alustojen kautta. Jakamistalouden palvelualustoja vähintään kertaalleen käyttäneistä kuluttajista (8 % väestöstä), noin 40 % on myös itse tarjonnut palvelua näiden alustojen kautta vähintään kerran (ks. kuvio 2). Lisäksi lähes kaikki palveluita tarjonneet kuluttajat ovat tehneet niin toistuvasti. Eurobarometer -kyselyn tulosten mukaan jakamistalouteen osallistuneista kuluttajista aktiivisimmin palveluja alustojen kautta tarjosivat ruotsalaiset, ranskalaiset ja suomalaiset kuluttajat. Erityisesti Suomessa korostui se, että palveluntarjontaan osallistuneista käyttäjistä vain viisi prosenttia ilmoitti tarjonneensa palvelua vain kertaalleen – lähes kaikki käyttäjät jatkoivat ensikokeilun jälkeen palvelun tarjoamista näiden alustojen kautta.

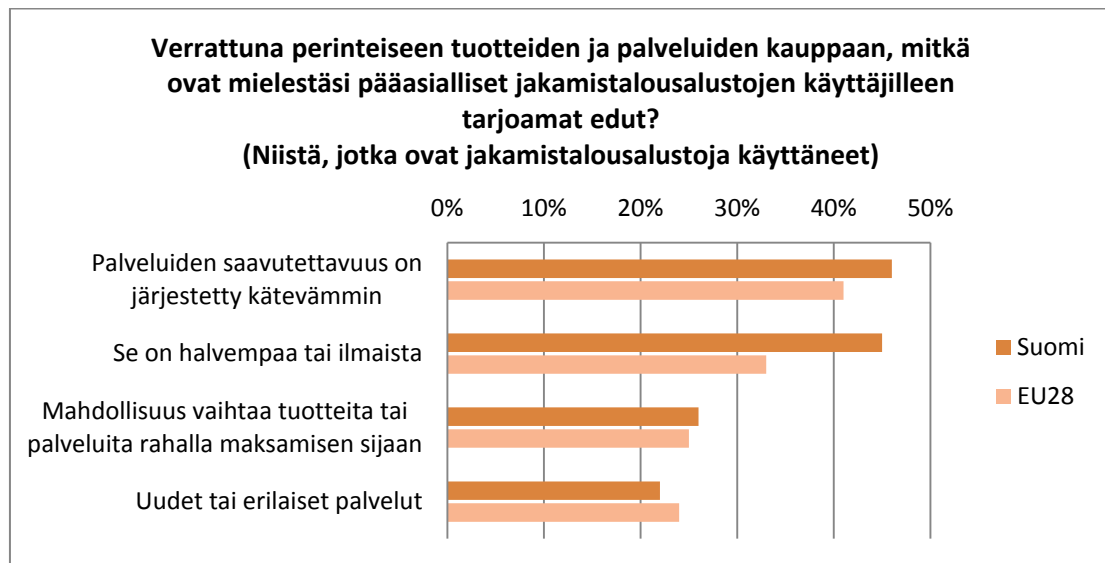
Kuvio 2. Jakamistalouteen osallistuneiden kuluttajien palveluntarjonta-aktiivisuus Suomessa ja Euroopassa

Lähde: Flash Eurobarometer 438 – The use of collaborative platforms [3]

Verrattuna perinteiseen tuotteiden ja palveluiden kauppaan, jakamistalouden tarjoamiksi pääasiallisiksi hyödyiksi kuluttajat kokevat erityisesti palveluiden saatavuuden ja edullisuuden. Nämä koetut edut korostuvat Suomessa hieman muuta Eurooppaa suuremmin (ks. kuvio 3).

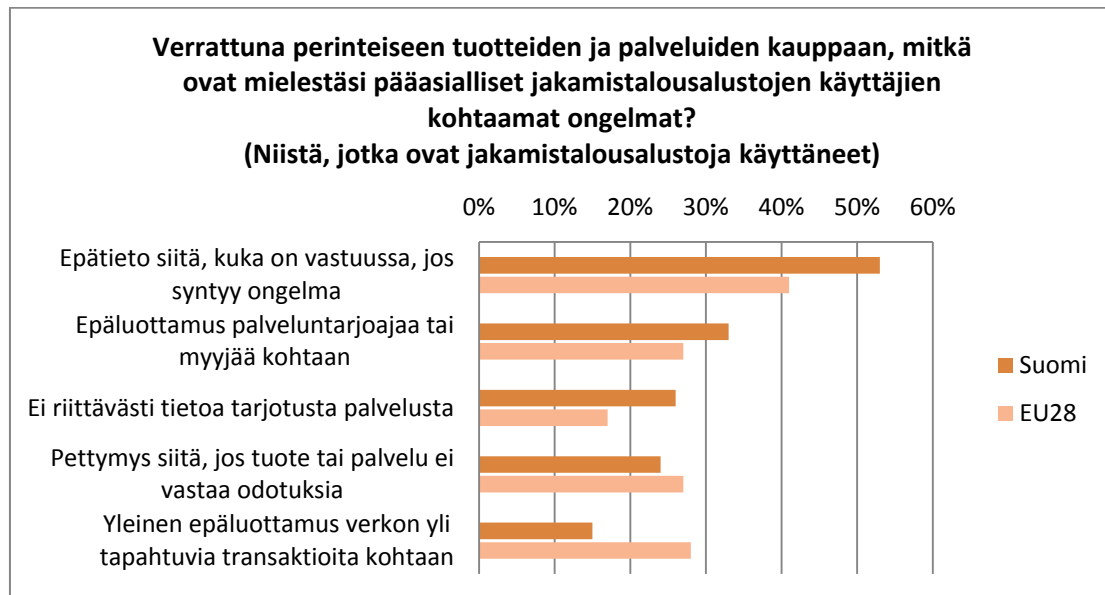
Kuvio 3. Kuluttajien näkemys jakamistalouden käyttäjilleen tarjoamista eduista

Lähde: Flash Eurobarometer 438 – The use of collaborative platforms [3]

Lisäksi suomalaiset suhtautuvat verkon yli tapahtuvaan toimintaan muita eurooppalaisia luottavaisemmin. Suomalaisien vastaajien osalta vastauksissa kuitenkin korostuu huoli vastuukysymyksistä ja luottamuksesta palveluntarjoajaan ja itse palveluun. (ks. kuvio 4).

Kuvio 4. Kuluttajien näkemys jakamistalouden käyttäjien kohtaamista ongelmista

Lähde: Flash Eurobarometer 438 – The use of collaborative platforms [3]

3.2.2 Jakamistalouden alustatoimijat ja näiden päätoimintasektorit

Tässä selvityksessä jakamistalouden markkinat on jaoteltu viiteen päätoimintasektoriin. Nämä sektorit ja niille tyypillinen toiminta on määritelty seuraavassa.

1. Majoitus ja tilat

Kodin, huoneen tai makuupaikan vuokraus matkailijoille, kokous-, varasto- tai muun käyttämättömän tilan lyhytaikainen vuokraus, kodinvaihto, sekä loma-asunnon vuokraus.

2. Vertaisliikenne ja autonjako

Vertaisliikenteeseen kuuluvat sekä lyhyen että pitkän matkan henkilökuljetus, jossa kulkuneuvon omistaja yleensä toimii auton kuljettajana. Autonjakoon katsotaan kuuluvaksi yksityisomisteisten autojen lyhytaikainen vuokraus, jossa kulkuneuvon omistaja yleensä luovuttaa resurssin toisen tahon käyttöön.

3. Kotitalous- ja pientyöt

Kotitalouksien ja yritysten tarjoamat keikkaluontoiset pientyöt ja kevyet toimistotyöt, siivouspalvelut, lastenvahtipalvelut, asioidenhoito, ruuan tai tavarankuljetus ja tavaroiden lyhytaikainen vuokraus.

4. Ammatilliset palvelut

Tutkintoa, pätevyyttä tai erityisosaamista vaativat keikkaluontoiset työt, kuten kehitys- ja suunnitteluprojektit (esim. ohjelmointityöt, käännöstyöt, graafinen suunnittelu), asiantuntijakonsultaatiot tai esiintymiset.

5. Joukkorahoitus

Yksityishenkilöiden tai organisaatioiden suoraan toisilleen tai toisiltaan lainaama tai vastaanottama vastikkeellinen tai korollinen rahoitus ja vertaislainat. Toiminnalle tyypillistä on, että rahoituksen tarpeeseen vastataan suurella määrällä pieniä osuuksia, eikä yhdellä tai muutamalla suuremmalla sijoituksella.

Sektorin- ja toimijakartoituksessa tunnistetut, Suomen jakamistalouden piirissä toimivat 37 yritystä ja organisaatiota on luokiteltu tarkemmin eri toimintasektoreille liitteessä A. Osalla toimijoista toiminta kuitenkin ulottuu useamman sektorin alueelle. Näiden toimijoiden kohdalla luokittelu perustuu tulkintaan siitä, mille sektorille pääosa toiminnasta kohdistuu. Jakamistalousmarkkinoiden nopean kehityksen johdosta lista ei ole täydellinen, mutta kattaa markkinoiden eri toimintasektorit ja niiden suurimmat toimijat.

3.2.3 Kyselyyn vastanneiden jakamistalouden alustatoimijoiden näkemykset

PwC toteutti joulukuussa 2016 verkkokyselyn, joka lähetettiin 37 jakamistalouden alustatoimijaksi tunnistetulle taholle (ks. liite A). Kyselyyn vastasivat seuraavat 15 alustatoimijaa (vastausprosentti 41 %):

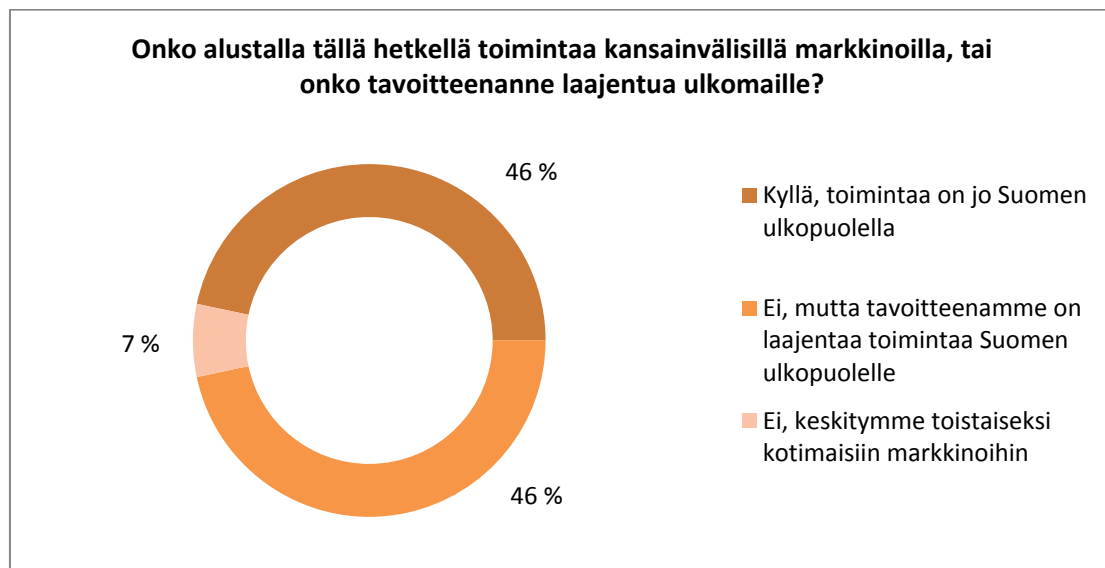
Me2we, SuoraTyö.fi, BookTheArtists, Fellow Finance Oyj, WeTaskit, Fixura, Coreorient, Treamer, Work Pilots, Sharetribe, Kliffa, Fair, Invesdor, Kyydit.net

(Yksi vastauksen lähettäneistä toimijoista ei halunnut nimeään julkaistavan tässä yhteydessä.)

3.2.3.1 Toiminnan kansainvälisyys

Lähes kaikki kyselyyn vastanneista toimijoista ilmoittivat joko jo toimivansa kansainvälisesti tai aikovansa laajentaa toimintaa Suomen ulkopuolelle (ks. kuvio 5). Vain yksi toimija suunnitteli keskittyvänsä ainoastaan kotimaan markkinoille.

Kuvio 5. Kyselyyn vastanneiden jakamistalousalustojen toiminnan kansainvälistyminen

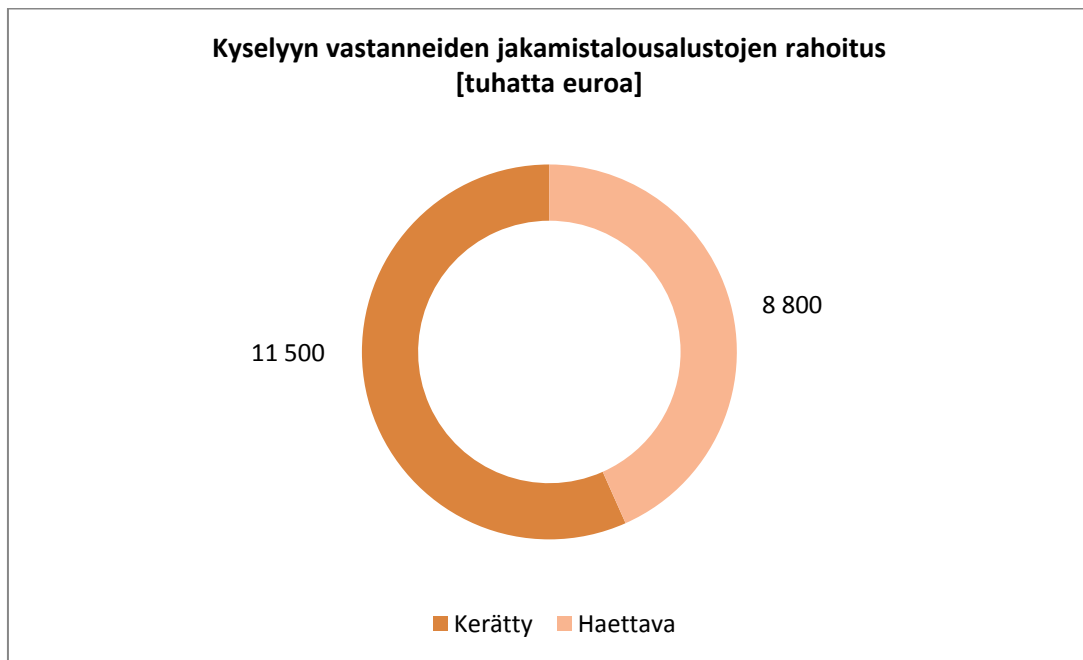

Lähde: Jakamistalousalustoille suunnattu kysely 2016

3.2.3.2 Rahoitus

Kyselyyn vastanneiden toimijoiden kyselyn ajankohtaan (joulukuu 2016) mennessä keräämän rahoituksen perusteella myös sijoittajat uskovat jakamistalouden aseman vahvistumiseen ja tulevaisuuden potentiaaliin. Vastauksissaan rahoitustaan avanneet toimijat olivat keränneet yhteensä lähes 12 miljoonaa euroa rahoitusta eri lähteistä (ks. kuvio 6). Toimijat suunnittelevat myös hakevansa vielä lisärahoitusta kasvun tukemiseen ja jakamistalousalustojen kehitykseen.

Kuvio 6. Kyselyyn vastanneiden jakamistalousalustojen rahoitus

Lähde: Jakamistalousalustoille suunnattu kysely 2016

3.2.3.3 Kehittämissuhteet

Jakamistalousalustoja pyydettiin myös vapaasti esittämään ideoita tai näkemyksiä siitä, miten jakamistalouden toimintaympäristöä voitaisiin Suomessa kehittää. Vastauksien anonymiteetin säilyttämiseksi näitä vastauksia ei julkaista sellaisenaan. Taulukkoon 1 on koottu lista useamman maininnan saaneista näkökulmista ja aihepiireistä.

Taulukko 1. Kyselyyn vastanneiden jakamistalousalustojen kehitysideoita ja näkökulmia Suomen toimintaympäristöön liittyen

Kehitysehdotus, näkökulma tai mainittu ongelman aihepiiri	Mainintoja
<i>Jakamistalouden lainsäädännön osalta toivotaan, että kehityksessä otettaisiin huomioon Euroopan komission suositukset ja mallia naapurimaiden hyväksi todetuista ratkaisuista. Lisäksi kaivataan kehitysyhteistyömahdollisuuksia ministeriöiden kanssa.</i>	6
<i>Verotuksen helpotuksia jakamistalouden toimijoille, erityisesti pienimuotoiseen (alle jonkun rajasumman) ja/tai yleishyödylliseen (esim. vanhustenhoito) toimintaan.</i>	5
<i>Maksujen suorituksen mahdollistavia sähköisiä rajapintoja verottajan järjestelmiin ja keskitettyjä ratkaisuja sekä järkeviä rajoja esimerkiksi arvoltaan pienten, mutta volyymiltaan suurten maksujen ilmoittamiseen.</i>	4
<i>Erityisesti jakamistalouden innovaatioiden ja palveluiden kehittämiseen suunnatun tuen tai kansallisen rahoitusmekanismin luominen.</i>	3
<i>Jakamistaloustoimijoiden tulisi tehdä aktiivisemmin yhteistyötä keskenään sekä perinteisten toimijoiden kanssa ekosysteemin muodostamiseksi.</i>	2
<i>Enemmän kuluttajien hyväksyvään asennemuutokseen valmistavaa toimintaa ja näkyvyyttä jakamistalouden toimijoille.</i>	2

Lähde: Jakamistalousalustoille suunnattu kysely 2016

3.2.4 Jakamistalouteen osallistujat sekä markkinoiden koko ja kasvupotentiaali

Seuraavat arviot jakamistalouspalvelujen käyttäjämääristä sekä jakamistalouden transaktioiden arvoista ja tuotoista alustoille perustuvat usean eri lähteen analyysiin.

Selvityksen lähteinä käytettiin PwC:n jakamistalousalustoille suuntaamasta kyselystä saatuja tuloksia, sektorikohtaisia arvioita Suomen markkinoiden koosta vastaavilla perinteisemmillä toimintamalleilla, sekä arvioita eurooppalaisten vertailumaiden jakamistalouden viimeaikaisesta kehityksestä ja kasvuennusteista. Lisäksi niillä toimialoilla, joilla suurimmat toimijat ovat kansainvälisiä, eikä talous- tai käyttäjämääräarvioita ole Suomen toiminnasta erikseen saatavilla, analyysit perustuvat ulkopuolisiin datalähteisiin, selvityksiin ja uutislähteistä kerättyihin lukuihin ja toimintakuvauksiin. Eri lähteistä saatuja arvioita on verrattu toisiinsa, ja niitä yhdistelemällä on muodostettu kokonaisarviot eri suureista.

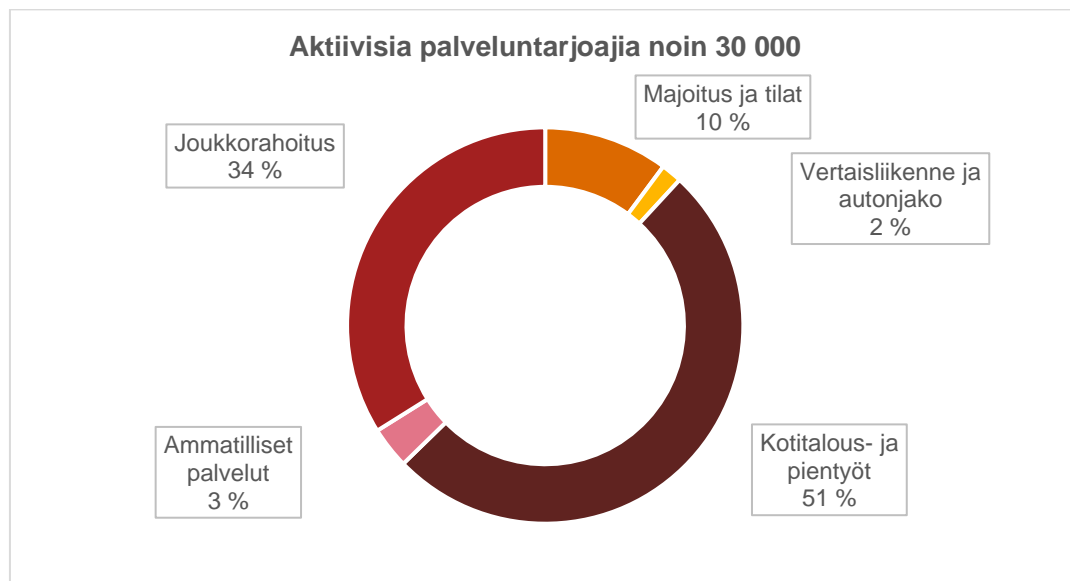
Osalla toimialoista Suomen kokonaismarkkinoiden kasvu on maltillista, ja jakamistalouden koko ja kasvu perustuvat osittain osuuteen, jonka uudet jakamistalouden toimintamallit syövät perinteisten toimijoiden markkinoista. Näihin palveluihin lukeutuvat esimerkiksi kodinvuokraus matkailijoille sekä autojen yhteiskäyttö. Toisaalta osalla sektoreista jakamistalous tarjoaa uudenlaisia toimintamalleja, jotka lisäävät ja monipuolistavat sektorin palveluntarjontaa. Tällaisia uudenlaisia palveluita ovat esimerkiksi ruuan kotiinkuljetuspalvelut sekä vertaislainat.

3.2.4.1 Palveluntarjoajien ja palveluiden käyttäjien määrä

Tässä selvityksessä palveluntarjoajaksi katsotaan kunkin sektorin kohdalla osapuoli, joka resurssin tarjoaa – esimerkiksi asunnon vuokraaja, rahoittajaosapuoli, tai ruuankuljetuslähetti. Palvelun käyttäjäksi luetaan osapuoli, joka resurssia on vailla – esimerkiksi auton vuokralle ottaja, rahoitusta etsivä, tai työsuorituksen tilaaja ja palkanmaksaja.

Suomessa vuoden 2016 aikana jakamistaloustoimintaan osallistui arviolta noin 30 000 aktiivista palveluntarjoajaa (ks. kuvio 7). Eniten palveluntarjoajia on *Kotitalous- ja pientyöt* -sektorilla, jolle onkin viime vuosina ilmestynyt useampia alustatoimijoita. Seuraavaksi suurin sektori on *Joukkorahoitus*.

Kuvio 7. Arvio jakamistaloustalustojen palveluntarjoajamääristä

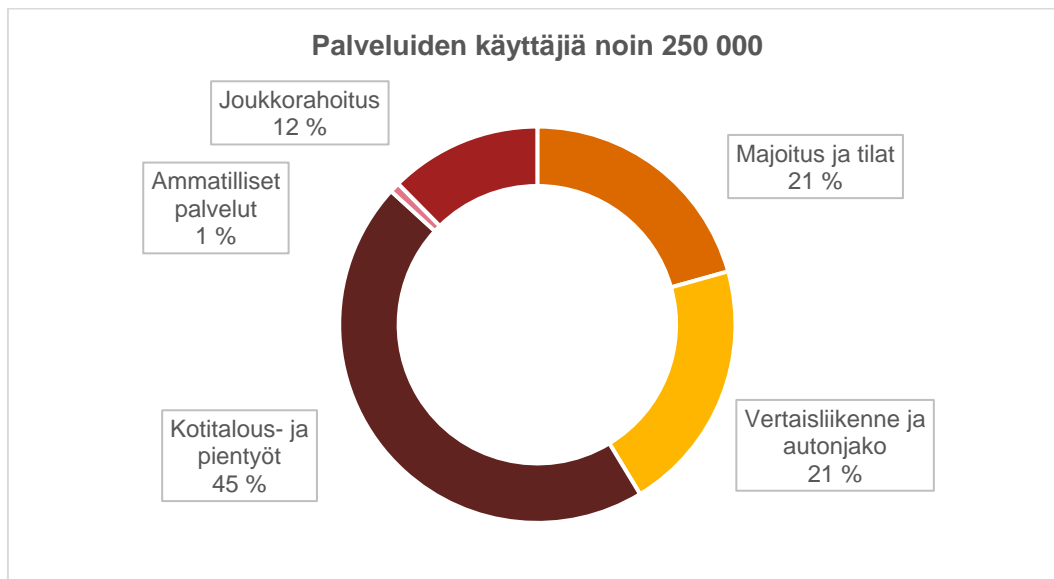

Lähde: PwC –analyysi 2017

Joukkorahoitus -sektorin osalta tulee huomioida, että tällä sektorilla palveluntarjoaja- ja käyttäjämäärien suhde on selvityksen määrittelyn johdosta erilainen kuin muilla sektoreilla: yhtä palvelukokonaisuutta kohden on monta palveluntarjoajaa (rahoittajaa) ja yksi asiakas (rahoituksen kohde), kun taas esimerkiksi kuljetuspalveluissa yksi palveluntarjoaja (tuotteen kuljettava lähetti) palvelee montaa asiakasta (tuotteen loppukäyttäjä).

Jakamistalouden palveluiden käyttäjiä voidaan arvioida olleen kaikkiaan noin 250 000 (ks. kuvio 8). Sektorikohtaisessa tarkastelussa suurin käyttäjämäärä on *Kotitalous- ja pientyöt* -sektorilla, joka muodostaa 45 % kaikista käyttäjistä. Suuri käyttäjämäärä koostuu esimerkiksi ruuan kotiinkuljetuksen tilaajista – Suomessa toimivat ruuan vertaiskuljetuspalvelut Foodora ja Wolt ovat molemmat arvioineet toimittavansa jo 1 000 annosta päivässä [4, 5].

Kuvio 8. Jakamistalousalustojen palveluiden käyttäjien määrä

Lähde: PwC –analyysi 2017

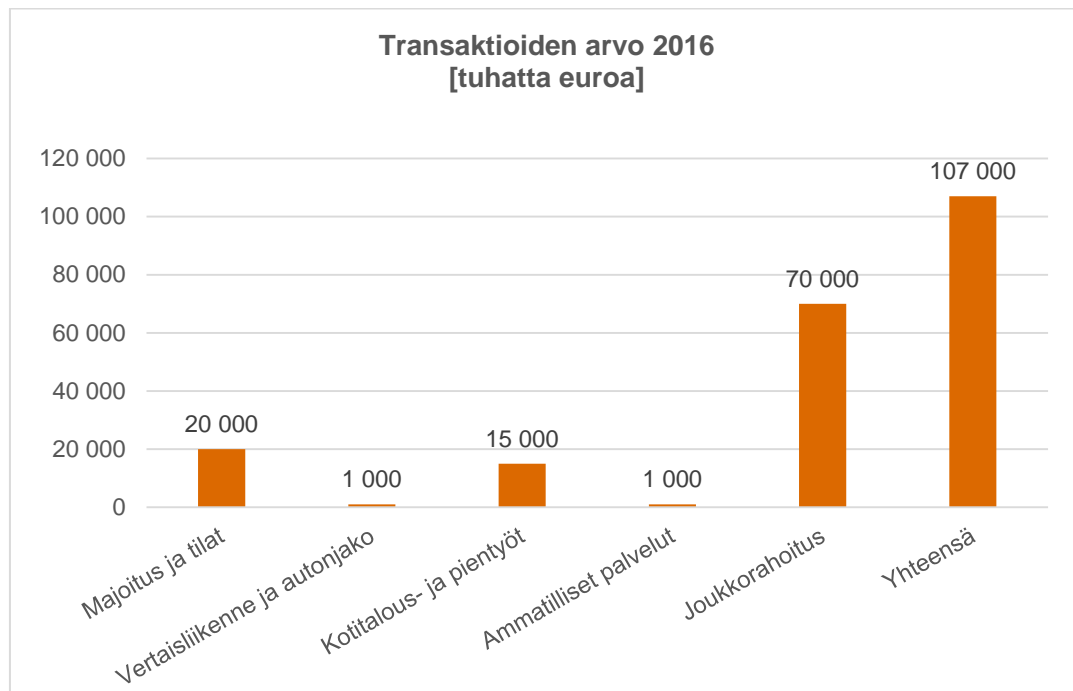
Seuraavaksi suurimmilla sektoreilla, *Majoitus ja tilat* sekä *Vertaisliikenne ja autonjako*, valtaosa nykyisistä käyttäjistä on kahden kansainvälisen markkinajohtajapalvelun, Airbnb:n ja Uberin käyttäjiä. *Ammatilliset palvelut* -sektorin osuus niin palveluntarjoajista kuin käyttäjistäkin on erittäin pieni, vain muutaman prosentin suuruinen.

Sääntelykysymykset ovat olleet esillä niin Suomessa kuin Euroopassa erityisesti liikennesektoriin liittyen [6]. Suomessa käräjäoikeus on tuominnut Über-kuljettajia sakkorangaistuksiin sekä velvoittanut heidät menettämään henkilöliikenteen harjoittamisesta ansaitsemansa tulot valtiolle [7]. Nämä ennakkotapaukset vaikuttanevat myös sektorin palveluntarjoaja- ja käyttäjämääriin lähitulevaisuudessa.

3.2.4.2 Markkinoiden koko ja kasvupotentiaali

PwC:n analyysin mukaan Suomen jakamistalousmarkkinoiden transaktioiden eli yksittäisten ostotapahtumien kokonaisarvo ylitti 100 miljoonaa euroa vuonna 2016 (ks. kuvio 9).

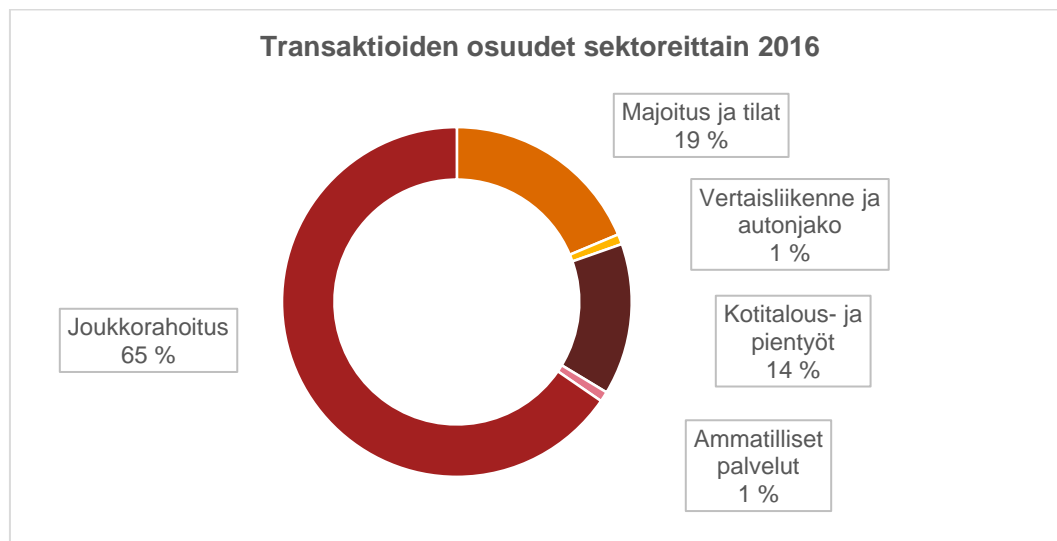
Kuvio 9. Jakamistalouden transaktioiden arvo 2016

Lähde: PwC –analyysi 2017

Volyymiltaan ylivoimaisesti suurin sektori on *Joukkorahoitus* -sektori, jossa myös yksittäisten transaktioiden arvo on usein muita sektoreita suurempi (ks. kuvio 10).

Kuvio 10. Jakamistalouden transaktioiden osuudet sektoreittain 2016

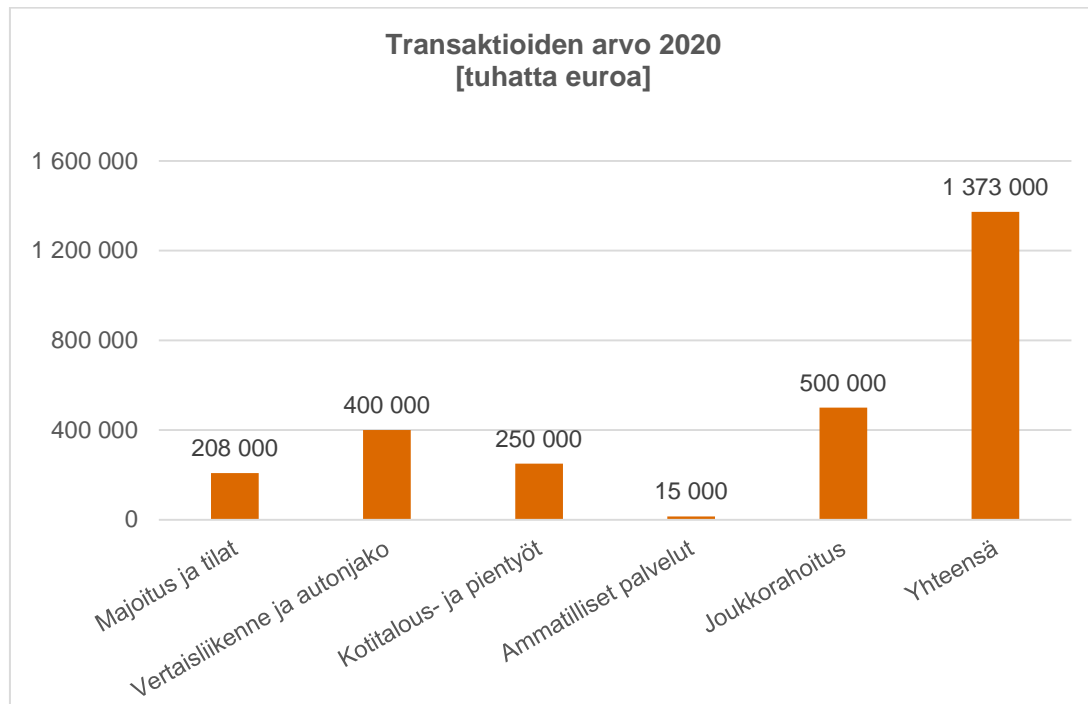
Lähde: PwC –analyysi 2017

Käyttäjämääriin nähden *Vertaisliikenne ja autonjako* -sektorin transaktioiden kokonaisarvo on hyvin pieni, sillä yksittäiset transaktiot ovat usein arvoltaan pieniä, lyhyiden matkojen vertaisliikennettä. Auton vertaisjakamistoiminta on Suomessa ottamassa vasta ensiaskeliaan. Lisäksi Suomessa tältä sektorilta puuttuu suuret, Euroo-

passa jo merkittävän markkinaosuuden vallanneet pidempien matkojen vertaisliiketoimijat [7]. *Ammatilliset palvelut* -sektorin osuus on linjassa palveluntarjoaja- ja käyttäjämäärien kanssa.

Jakamistalouden kasvupotentiaalia Suomessa on arvioitu laatimalla transaktioiden määrään perustuvat kasvuennusteet vuodelle 2020. Jakamistaloustransaktioiden potentiaalinen kokonaisarvo ylittää Suomessa vuonna 2020 PwC:n arvion mukaan jo 1,3 miljardiin euroon (ks. kuvio 11).

Kuvio 11. Jakamistalouden markkinoiden potentiaali 2020

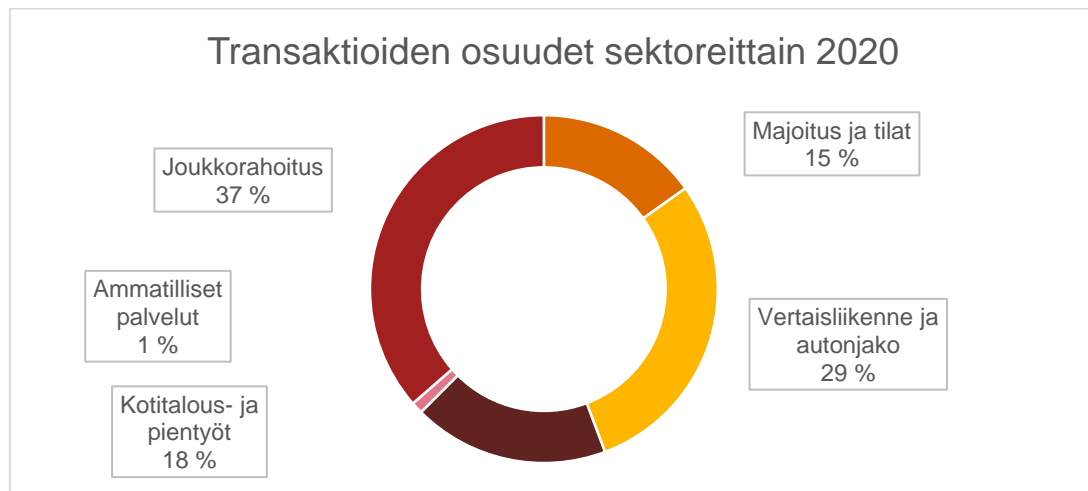

Lähde: PwC –analyysi 2017

Markkinoiden arvon arvioidaan siis yli kymmenkertaistuvan vuoteen 2020 mennessä. Tämä arvio perustuu Euroopan edelläkävijämaiden viime vuosien kasvuvauhtiin, Suomen alustatoimijoiden omiin kasvunäkymiin, sekä niin kansainvälisen kuin kotimaisen jakamistaloustoiminnan ennustettuun aggressiiviseen kehitykseen.

Jakamistaloustransaktioiden arvon ennustetta sektoreittain tarkasteltaessa nähdään, että *Joukkorahoitus* -sektori säilyy transaktioiden arvoilla mitaten suurimpana sektorina (37 % transaktioiden arvosta). *Vertaisliikenne ja autonjako* -sektorin osuus kasvaa valtavasti toiminnan yleistyessä Suomessa. *Majoitus ja tilat* sekä *Kotitalous- ja pienyöt* -sektorit säilyttävät paikkansa merkittävänä sektoreina. *Ammatilliset palvelut* -sektorilla toiminnan ei odoteta niin Suomessa kuin kansainvälisestikään [2] kasvavan samassa mittakaavassa kuin muilla sektoreilla vielä 2020 mennessä. (ks. kuvio 12).

Kuvio 12. Jakamistalouden markkinoiden osuudet 2020

Lähde: PwC –analyysi 2017

Joukkorahoituksen maailmanlaajuisen arvon on arvioitu vuonna 2025 olevan noin 90 miljardia euroa [9], joskin nykyisellä kasvutahdilla tämä raja voidaan saavuttaa jo 2020 mennessä [10]. Suomen kokoisille markkinoille tämä ennuste ja alustatoimijoiden omat näkemykset toimintansa kasvusta ennustavat joukkorahoitussektorille noin puolen miljardin euron osuutta.

Euroopan autonjakopalvelujen transaktioiden arvon on vuonna 2021 ennustettu olevan noin 2,1 miljardia euroa. Autonjakopalvelut eivät todennäköisesti kasva kannattavaksi liiketoiminnaksi haja-asutusalueilla, joten toiminta keskittyy kaupunkiympäristöihin [11]. Tämä ennuste huomioiden, ja lisäksi edellyttäen, että vertaisliikenteen sääntelyn kehitys mahdollistaa laajamittaisen kyydinjakotoiminnan, vuoteen 2020 mennessä Suomen *Vertaisliikenne ja autonjako* -markkinan kokonaisarvo voi kasvaa 400 miljoonaan euroon.

Kotitalous- ja pientyöt -sektori kasvaneen noin 250 miljoonan euron sektoriksi, kun kotitaloudet omaksuvat esimerkiksi pienten kotitöiden urakkamuotoisen ulkoistuksen. *Majoitus ja tilat* -sektorilla jakamistaloustoiminta saavuttaa Suomessa noin 15 % markkinaosuuden majoitustoiminnasta ja on suuruudeltaan yli 200 miljoonaa euroa vuoteen 2020 mennessä.

Ammatilliset palvelut -sektorilla toiminta on tällä hetkellä varsin pientä eikä kotimainen tai kansainvälinen toiminta tällä alueella näillä näkymin kasva kovin suureksi ainakaan vuoteen 2020 mennessä. Erityisosaamista vaativien tehtävien täyttäminen ei ole saavuttanut, eikä sen ennusteta saavuttavan merkittävää osuutta kotimaisilla eikä kansainvälisillä jakamistalouden markkinoilla. [2]

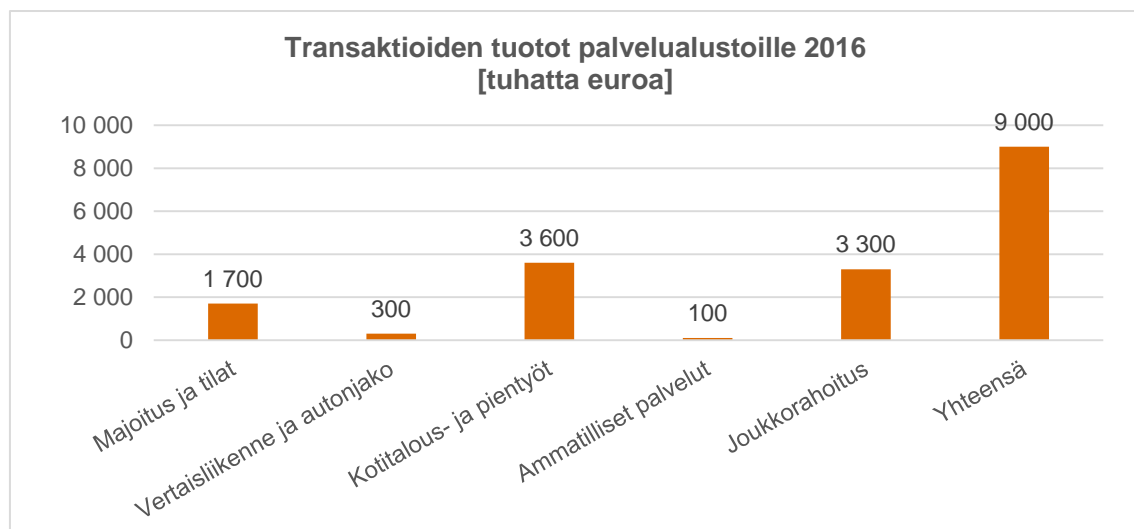
3.2.4.3 Jakamistalouden palvelualustojen tuotot

Jakamistalouden markkinoiden kokoa on arvioitu myös jakamistaloustalustojen tuottojen perusteella. Alustojen tuotoilla tarkoitetaan alustojen keräämää osuutta transaktioista syntyvästä rahavirrasta, joka voi olla hinnoittelumallista riippuen kiinteä tai prosentuaalinen.

Kehittyneimmillä Euroopan markkinoilla alustojen kautta tehtyjen transaktioiden arvosta keskimäärin 85 % välitetään palveluntarjoajalle. Alustojen rahavirrasta keräämä osuus vaihtelee sektorista riippuen joukkorahoituksen muutamasta prosentista vertaisliikennepalveluiden noin 20 % välitysmaksuun [1]. Suomen talouden kannalta huomionarvoista on, että ulkomaalaisten toimijoiden kohdalla nämä rahavirrat suuntautuvat tällä hetkellä usein rajojen ulkopuolelle.

Vuonna 2016 jakamistalouspalvelualustat keräsivät niiden kautta tehdyistä transaktioista PwC:n analyysin mukaan arviolta noin 9 miljoonan euron tuotot (ks. kuvio 13). Alustoille merkittävimmät tuotot syntyvät osuutena joko suurista transaktiomääristä (*Kotitalous- ja pientyöt*), suuremmista transaktion arvoista (*Joukkorahoitus*) tai aktiivisesta toiminnasta alalla, jossa transaktioiden suuruus liikkuu useimmiten sadoissa euroissa (*Majoitus ja tilat*).

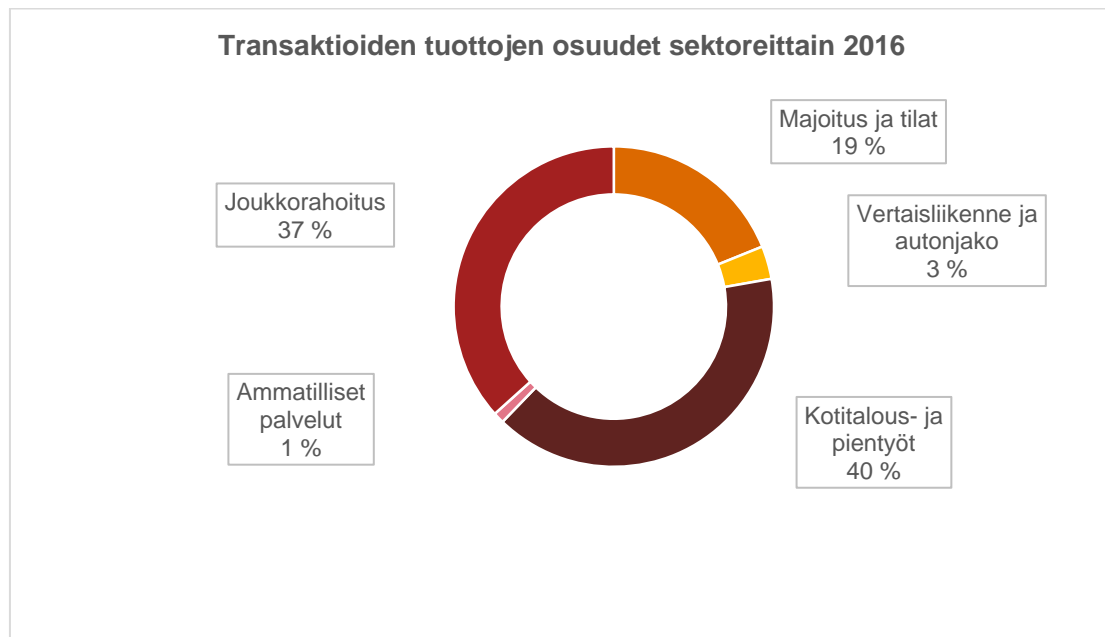
Kuvio 13. Jakamistalouden palvelualustojen tuotot 2016

Lähde: PwC –analyysi 2017

Johtuen eri sektoreiden toimijoiden transaktioista keräämien välitysmaksujen koosta, *Joukkorahoitus* -sektori muodostaa suhteellisesti pienemmän osuuden alustojen keräämistä tuotoista (37 %) kuin niiden kautta välitettyjen transaktioiden arvosta (65 %). *Kotitalous- ja pientyöt* -sektorin tuottojen osuus on merkittävä (40 %) erityisesti kotiinkuljetusten suuresta volyyymistä johtuen (ks. kuvio 14).

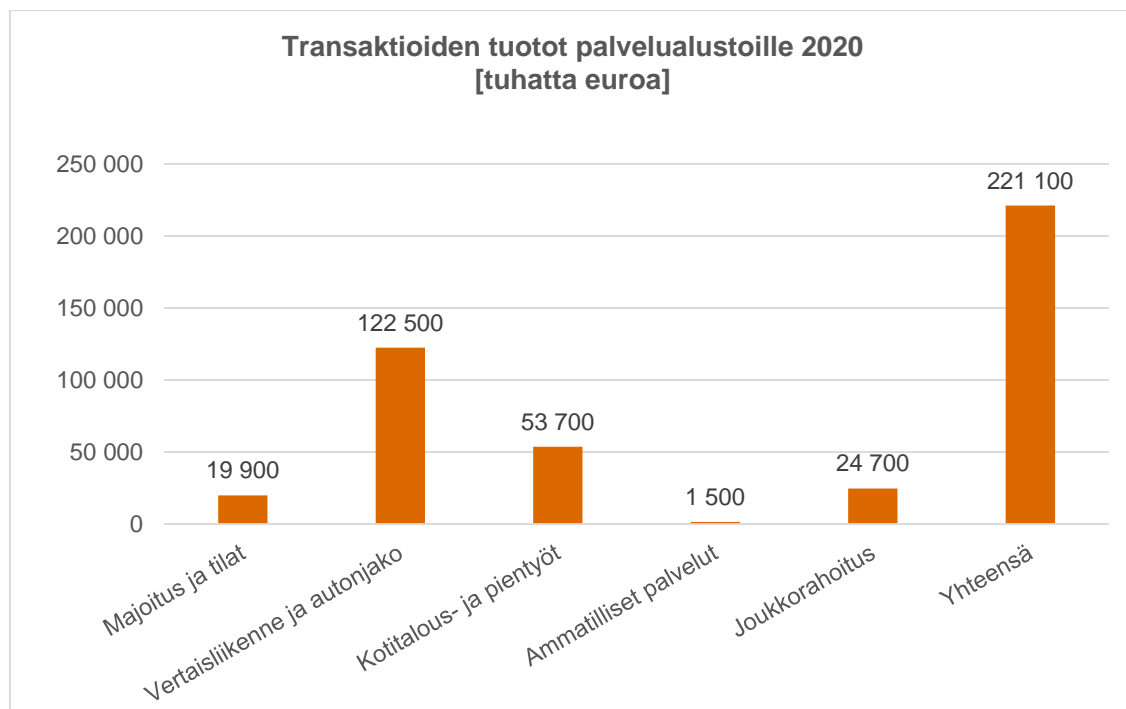
Kuvio 14. Jakamistalouden palvelualustojen tuottojen osuudet 2016

Lähde: PwC –analyysi 2017

Jakamistalouden markkinoiden kasvaessa transaktioiden rahavirrat alkavat realisoi-
tua tuloiksi alustatoimijoille. Nykyisten kypsimpien markkina-alueiden tuotto-
osuuksiin perustuvien arvioiden mukaan Suomessa toimivat jakamistalousalustat
saavuttavat yli 200 miljoonan euron vuosittaiset tuotot vuonna 2020 (ks. kuvio 15).

Kuvio 15. Jakamistalouden palvelualustojen tuotot 2020

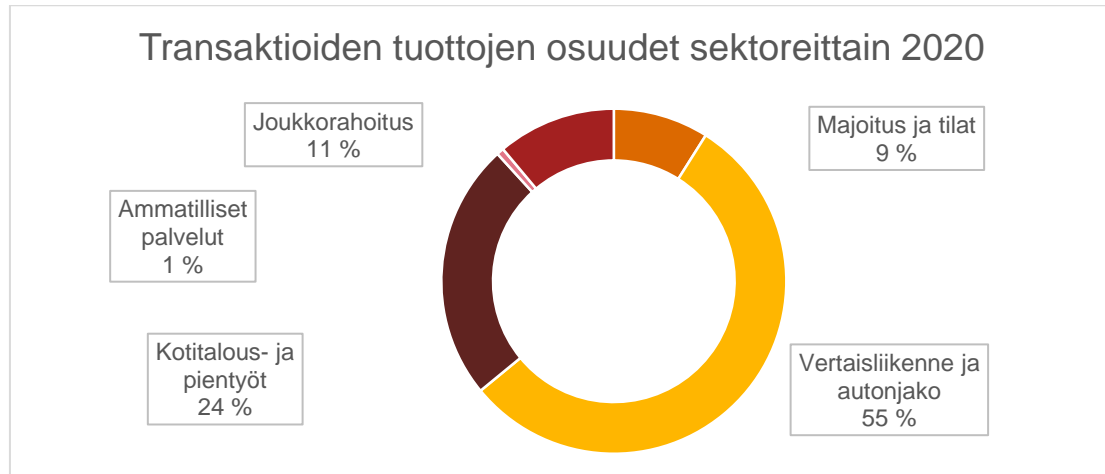

Lähde: PwC –analyysi 2017

Nykyisten eri sektoreilla kansainvälisesti toimivien alustojen tuottomallien [1] perusteella *Vertaisliikenne ja autonjako* -sektori kasvaa tuotoiltaan suurimmaksi sektoriksi myös Suomessa 55 % osuudellaan. *Ammatilliset palvelut* -sektori jää muita sektoreita huomattavasti pienemmäksi johtuen transaktioiden määrän vähäisyydestä. Muilla sektoreilla alustatoimijat keräävät merkittäviä, noin 10–25 % tuotto-osuuksia (ks. kuvio 16).

Kuvio 16. Jakamistalouden palvelualustojen tuottojen osuudet 2020

Lähde: PwC -analyysi 2017

4 Johtopäätökset

Jakamistalous on ilmiönä ollut otsikoissa jo useamman vuoden, ja muutamien edelläkävijätoimijoiden myötä saavuttanut näkyvän läsnäolon markkinoilla niin Suomessa kuin ulkomailla. Suuren näkyvyyden myötä julkisuudessaakin paljon esiintyneet kansainväliset toimijat, kuten Airbnb ja Uber, kilpailevat markkinaosuuksista perinteisempien toimijoiden kanssa ja ovat muuttamassa sekä kansallista että kansainvälistä pelikenttää. Jakamistalous voi markkinoiden kypsyessä saavuttaa pysyvän ja merkittävän jalansijan markkinoista uudella toimintakulttuurillaan, jossa korostuvat palvelujen saavutettavuus, valinnanvapaus, sosiaalisuus sekä resurssien hyötykäyttö.

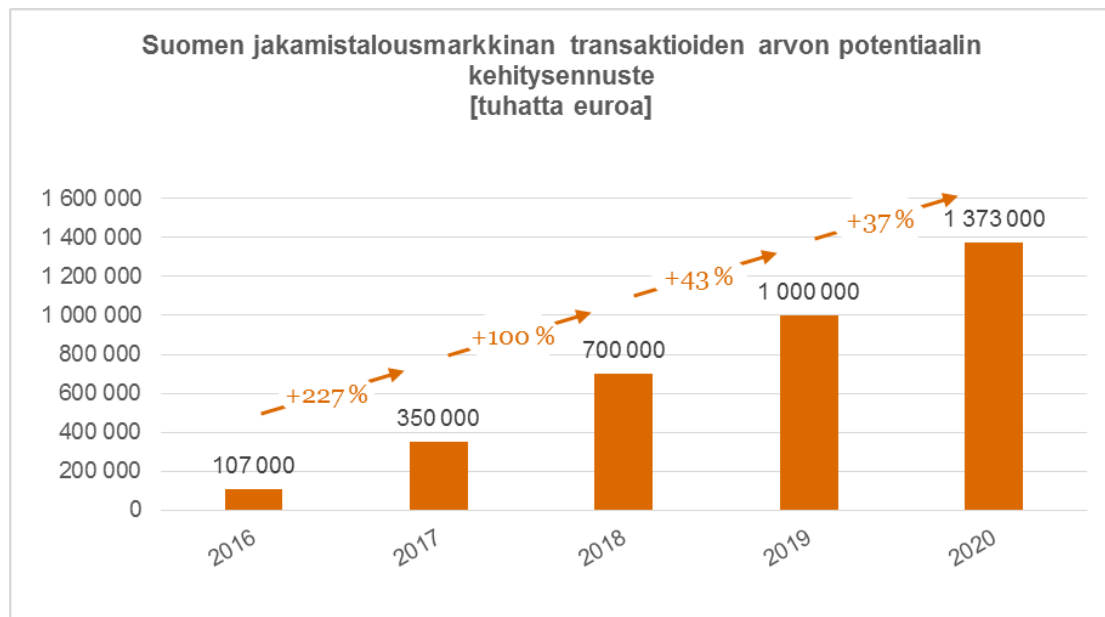
Markkinoiden kehitykseen vaikuttavat kuitenkin monet ulkopuoliset tekijät. Jakamistalousilmiön nopean nousun johdosta erilaiset lainsäädännölliset ja verotukselliset linjaukset ja mekanismit ovat olleet kovan muutospaineen alla, ja erityisesti kansainväliset toimijat ovat ehtineet kohdata verrattain suuria ongelmia eri maiden vaihtelevien lainsäädäntöjen ja käytäntöjen parissa [6]. Jakamistalouden ohella myös muiden toimintamallien ja kehityssuuntien eteneminen vaikuttaa kokonaismarkkinoihin. Esimerkiksi liikenteessä itseohjautuvien autojen mahdollinen markkinoille tulo muuttaisi koko toimintakenttää merkittävästi. Ennusteet työvoiman korvautumisesta automatiikalla saattavat toteutuessaan vaatia uudellaisia ansainta- ja sosiaaliturvan malleja, ja vaikuttaa työn kysyntään, tarjontaan sekä siitä sopimiseen.

Euroopan jakamistalouden edelläkävijämaiden markkinoiden kehitys on osoittanut, että jakamistalouden kasvu on usein markkinan kypsyessä varsin nopeaa. Arvioiden mukaan Euroopan tasolla jakamistalouden transaktioiden kokonaisarvo miltei kol-

minkertaistui vuosien 2013–2015 aikana [1]. Iso-Britanniassa samalla aikavälillä jakamistalouden transaktioiden arvo lähes nelinkertaistui, melkein tuplaantuen vuosittain [12].

Muutaman seuraavan vuoden aikana Suomen jakamistalouden kypsyyden ennustetaan kirivän Euroopan markkinoiden etumatkaa ja transaktioiden arvon jopa yli kaksinkertaistuvan vuosittain (ks. kuvio 17). Hieman pidemmällä aikavälillä, saavuttaessaan eurooppalaisten edelläkävijämaiden kehitystason, Suomen markkinoiden kasvuvauhti lähestyy eurooppalaisen jakamistalouden noin 35 % vuosittaisen kasvun ennustetta. [2]

Kuvio 17. Suomen jakamistalousmarkkinan transaktioiden arvon potentiaalinen kehitysennuste

Lähde: PwC –analyysi 2017

Jakamistaloudella on valtava kasvupotentiaali, ja sen myötä kaikki edellytykset nousevat merkittäväksi osaksi niin kansallista kuin kansainvälistä taloutta. Uudenlaiset toimintatavat ja jakelukanavat tarjoavat sekä toimijoille että toimintaympäristölle uudenlaisia mahdollisuuksia, vaatimuksia ja velvoitteita. Kaikkien sidosryhmien etu on, että sääntelyä kehitetään yhdessä tukemaan uusia, innovatiivisia palveluita samalla varmistuen, että jakamistalouden parissa toimivien palveluntarjoajien ja -käyttäjien lailliset ja taloudelliset oikeudet ja velvoitteet tulevat huomioituiksi [13].

5 Lähteet

- [1] PwC UK, (2016). Assessing the size and presence of the collaborative economy in Europe.
(<http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/16952/attachments/1/translations/en/renditions/native>)
- [2] PwC UK, (2016). How the sharing economy is reshaping business across Europe.
(<http://www.pwc.co.uk/issues/megatrends/collisions/sharingeconomy/future-of-the-sharing-economy-in-europe-2016.html>)
- [3] European Commission, (2016). Flash Eurobarometer 438: The use of collaborative platforms.
(<http://ec.europa.eu/COMMMFrontOffice/publicopinion/index.cfm/Survey/getSurveyDetail/search/collaborative/surveyKy/2112>)
- [4] Tekniikka & Talous, (2016). "Käyttäjiä jo lähes 60 000" – Ruoantilauspalvelu Wolt laajenee tänään Tampereelle.
(<http://www.tekniikkatalous.fi/tekniikka/ict/kayttajia-jo-lahes-60-000-ruoantilauspalvelu-wolt-laajenee-tanaan-tampereelle-6246991>)
- [5] City, (2016). Ruuankuljetuspalvelu Foodora toimii nyt Espoosakin.
(<http://www.city.fi/opas/ruuankuljetuspalvelu+foodora+toimii+nyt+espoosakin/9708>)
- [6] The Guardian, (2016). Uber suffers legal setbacks in France and Germany.
(<https://www.theguardian.com/technology/2016/jun/09/uber-suffers-legal-setbacks-in-france-and-germany>)
- [7] Helsingin Sanomat, (2016). Uber-kuljettaja sai sakot luvattomasta taksiliikenteen harjoittamisesta.
(<http://www.hs.fi/kaupunki/art-2000002895211.html>)
- [8] Financial Times, (2015). BlaBlaCar buys ride-sharing competitors to lock in European lead.
(<https://www.ft.com/content/fbbd1528-e2ae-11e4-aa1d-00144feab7de>)
- [9] infoDev, World Bank Group, (2013). Crowdfunding's Potential for the Developing World.
(http://www.infodev.org/infodev-files/wb_crowdfundingreport-v12.pdf)
- [10] Forbes, (2015). Trends Show Crowdfunding To Surpass VC In 2016.
(<http://www.forbes.com/sites/chancebarnett/2015/06/09/trends-show-crowdfunding-to-surpass-vc-in-2016/>)
- [11] The Boston Consulting Group, (2016). What's Ahead for Car Sharing?
(<https://www.bcgperspectives.com/content/articles/automotive-whats-ahead-car-sharing-new-mobility-its-impact-vehicle-sales/>)
- [12] PwC UK, (2016). The sharing economy grows up - How the UK has embraced the sharing economy.

(<http://www.pwc.co.uk/issues/megatrends/collisions/sharingeconomy/outlook-for-the-sharing-economy-in-the-uk-2016.html>)

[13] The Guardian, (2016). EU backs sharing economy in boost for Uber and Airbnb. (<https://www.theguardian.com/business/2016/jun/02/eu-commission-backs-sharing-economy-uber-airbnb>)

Liite A.

Listaus markkinaselvityksessä tunnistetuista toimijoista ja toimijoiden sijoittumisesta pääasiallisiin toimintasektoreihin. Markkinan nopean kehittymisen johdosta lista ei ole täydellinen, mutta kattaa markkinoiden eri toimintasektorit ja niiden suurimmat toimijat kartoituksen aikana.

Sektori	Majoitus ja tilat	Vertaisliikenne ja autonjako	Kotitalous- ja pientyöt	Ammatilliset palvelut	Joukkorahoitus
Toimijat	Airbnb	Autolevi	Foodora	BookTheArtists	Ehta Raha
	Friday Flats	Faraday Rentals	Kuinoma	Care.com	Fair.
	Helsinki Sauna Day	GreenRiders	NappiNaapuri	Jobit	FellowFinance
	Kliffa Innovations	Kyydit.net	PiggyBaggy / Coreorient	Me2We	Fixura
		Shareit Bloxcar	Ravintolapäivä	minduu	Invesdor
		Tziip	Treamer	nerot.fi	Mesenaatti.me
		Über	WeTaskit	Seure.fi	
			Wolt	Sharetribe	
			Work Pilots	Suoratyö.fi	
				Tinki	
				Túlka	

Jakamistalous Suomessa 2016

Nykytila ja kasvunäkymät

ISSN 1797-3562 (verkojulkaisu)

ISBN 978-952-327-196-8

julkaisut.valtioneuvosto.fi

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet